

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Bankgiro: 7154.05.51671, Postgiro: 0801 2713550

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Dato 14.05.2001

HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2001:2 RETTEN TIL MILJØOPPLYSNINGER

Vi viser til Deres brev av 29.01.2001 angående høring av NOU 2001:2 Retten til miljøopplysninger. Utredningen er laget av et regjeringsoppnevnt utvalg og ble avgitt til Miljøverndepartementet i desember 2000.

For å kunne ivareta friluftslivets interesser i framtida er rette til miljøinformasjon av svært stor betydning. Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) støtter derfor innføringen av ny lov om retten til miljøinformasjon. FRIFO mener det må være full åpenhet om all informasjon som har eller kan ha konsekvenser for miljøet, både innenfor offentlig og privat virksomhet. En slik åpenhet er en forutsetning for allmennhetens muligheter til å påvirke sin egen framtid og utnyttelse av felles ressurser til alles beste. FRIFO mener derfor at begrensinger i retten til miljøinformasjon må innskrenkes til et minimum. En eventuell mulighet til å nekte utlevering av slik informasjon må i så fall være meget godt begrunnet.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de tolv største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen nesten ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle tradisjonelle (ikke-motoriserte) friluftslivets vilkår i Norge.

Den generelle samfunnsutvikling fører imidlertid til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Det er derfor svært viktig at vi nå tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

For å kunne ivareta friluftslivets interesser i framtida er retten til miljøinformasjon av svært stor betydning.

Generelt

Grunnlovens § 110 b sikrer allmennhetens rett til miljøinformasjon. Denne retten kommer også stadig sterkere inn i internasjonal miljørett, (jf bl.a. Århus-konvensjonen).

I følge utvalget gir likevel ikke eksisterende lovverk i Norge noe klart grunnlag for at allmennheten kan kreve opplysninger om de forholdene ved ulike virksomheter som har eller kan ha betydning for miljøet. FRIFO synes derfor det er meget positivt at allmennhetens rettigheter konkretiseres i en egen lov som vil omfatte både offentlige og private virksomheter. Dette vil helt klart gjøre det enklere for allmennheten å få tilgang til relevant miljøinformasjon, jf lovens formålsparagraf (§ 1).

Kapittel 1. Almennlige bestemmelser

FRIFO mener det må være full åpenhet om all informasjon som har eller kan ha konsekvenser for miljøet. En slik åpenhet er en forutsetning for allmennhetens muligheter til å påvirke sin egen framtid og utnyttelse av felles ressurser til alles beste.

FRIFO støtter derfor forslaget om at retten skal omfatte opplysninger om naturmiljøet i vid forstand og alle tiltak, aktiviteter, produkter, planer, analyser og beregninger som påvirker eller kan påvirke dette, samt opplysninger om menneskets helse, sikkerhet og levekår og kulturminner og kulturmiljøer, jf flertallets forslag til § 4.

Paragraf 5 pålegger offentlig myndighet å ha oversikt over miljøtilstanden og utviklingen av denne innenfor sitt ansvarsfelt, og at denne kunnskapen skal stilles til rådighet for allmennheten. Utvalget diskuterer videre om denne kunnskapsplikten for det offentlige også bør omfatte kunnskap om tiltak, aktiviteter mv. som påvirker naturmiljøet, uten at de foreslår dette. FRIFO mener at en slik utvidet kunnskapsplikt er viktig og bør vurderes nøye.

Retten til å delta i beslutningsprosesser er en forutsetning for at alle interesser skal komme fram og bli vurdert på en seriøs måte. Paragraf 6 er derfor en viktig paragraf som pålegger offentlig myndigheter en aktiv rolle i forhold til miljøinformasjon på stadier og innenfor tidsrammer som gir reell påvirkningsmulighet. Dette må også sees i sammenheng med andre lover og regler, eksempelvis offentlighetsloven og plan- og bygningsloven. I tråd med utvalgets forslag til § 4 og FRIFO mening støtter vi særforslaget fra Andersen mfl. til første ledd i § 6 der ordet "vesentlig" er tatt ut.

Kapittel 2. Retten til å kreve miljøopplysninger fra offentlige og private virksomheter

FRIFO mener i likhet med utvalget at retten til informasjon må gjelde alle virksomheter innenfor både det offentlige og private, jf § 7 første ledd. Vi mener imidlertid at ordet "vesentlig" må strykes i dette leddet, slik at innholdet blir i tråd med utvalgets forslag til § 4 der det ikke står noen ting om vesentlig og i tråd med særforslaget fra Andersen mfl. til første ledd i § 6 som FRIFO støtter.

FRIFO mener at begrensinger i retten til miljøinformasjon må innskrenkes til et minimum. En eventuell mulighet til å nekte utlevering av slik informasjon må i så fall være meget godt begrunnet. Det må derfor presiseres at unntakene i § 7 annet ledd må tolkes meget snevert.

Paragraf 8 pålegger enhver virksomhet å ha kunnskap om virksomhetens innvirkning på miljøet. Dette er derfor en meget viktig paragraf som gjør at retten til miljøinformasjon vil kunne få et reelt innhold.

Kapittel 3. Retten til å kreve miljøopplysninger som foreligger hos offentlige organer

FRIFO mener i likhet med utvalget at miljøopplysninger som foreligger hos offentlige organer, er offentlige, jf § 12 første ledd. FRIFO mener som tidligere nevnt at begrensinger i retten til miljøinformasjon må innskrenkes til et minimum. En eventuell mulighet til å nekte utlevering av slik informasjon må i så fall være meget godt begrunnet. Paragraf 13 redegjør imidlertid for hvilket grunnlag det er mulig å nekte utlevering av miljøopplysninger fra det offentlige. I utvalgets kommentar til § 13 går det fram at alle punktene a, b og c må være oppfylt for at det offentlige organet kan nekte utlevering av miljøopplysninger. Dette går ikke tydelig fram av selve paragrafen, noe det bør gjøre for ikke å skape misforståelser.

Paragraf 15 lister opp en del forhold der informasjonen alltid skal utlevers. FRIFO mener denne oppstillingen er for snever, og bør utvides til å gjelde alle forhold som har irreversible miljøkonsekvenser. F. eks. bør dette gjelde opplysninger om virksomheter og tiltak som har negative konsekvenser for arter som er trua av utryddelse, jf nasjonal rødliste.

Kapittel 4 og 5

Vi har ingen spesielle kommentarer til disse kapitlene.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent